

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Архангай аймаг Цэнхэр сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: АРА-2024/68-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.open.audit.mn
Архангай аймаг
2024 он

Дарга, Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа
Утас: 7033-3141
Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn
Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар
Утас: 7033-2860
Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn
Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн:
“Шинжлэн магадлахуй ЭЗШ” ХХК
Захирал С.Оргил
Утас: 9919-7345
Цахим хаяг: shinjlenmagadlahui.ezsh.audit@gmail.com

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АРХАНГАЙ АЙМАГ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2024.02.25 № 100
танай _____-ны № _____-г

ЦЭНХЭР СУМЫН ЕРӨНХИЙ
БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ЗАХИРАЛ
Т.МӨНХБАТ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Архангай аймгийн Цэнхэр сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Цэнхэр сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Цэнхэр сумын Ерөнхий боловсролын сургууль нь 640 хүүхдийн хүчин чадалтай бөгөөд 2023 онд 715 хүүхэдтэй үйл ажиллагаа явуулсан. Тайлант онд хандиваар хүлээн авсан 117,600.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг санхүүгийн тайланд тусгасан байна.

Аудитын гол асуудал

Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай” Засгийн газрын 2023 оны 241 дүгээр тогтоолын дагуу тус байгууллагын албан хаагчдын үндсэн цалинг 2023 оны 07 дугаар сарын 01-ний өдрөөс шинэчлэн баталсан. Үүнтэй холбоотойгоор цалин хөлс, нэмэгдэл урамшууллын зардал өмнөх оноос 17.8 хувиар өссөн байна.

Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, Боловсролын үнэлгээний төвөөс багшийн болон байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээгээр 4 дүгээр түвшинд үнэлэгджээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Архангай аймгийн Цэнхэр сумын ерөнхий боловсролын сургууль нь байгууллагын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 1 үндсэн зорилго 4 зорилтын

хүрээнд 10 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, дэвшүүлсэн зорилт, төлөвлөсөн арга хэмжээний хэрэгжилтийг аймгийн БШУГ-аас 93.3 хувьтай үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	245,136,912.91	358,424,980.45
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	21,763,485.19	156,232,912.47
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	21,763,485.19	156,232,912.47
3121	Төгрөг	21,763,485.19	156,232,912.47
31211	Төрийн сангийн харилцах	21,763,485.19	156,232,912.47
	УРЬДЧИЛГАА	34,197,920.00	0.00
	Урьдчилж гарсан зардал	34,197,920.00	0.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	189,175,507.72	202,192,067.98
351	Түүхий эд материал	160,054,672.36	176,221,172.36
35130	Тусгай зориулалттай материал	160,054,672.36	176,221,172.36
354	Хангамжийн материал	29,120,835.36	25,970,895.62
35410	Бичиг хэргийн материал	2,168,150.00	2,126,490.00
35420	Аж ахуйн материал	12,790,345.36	14,443,233.62
35440	Түлш шатах тослох материал	3,784,900.00	
35450	Барилгын засварын материал	4,135,090.00	973,000.00
35460	Хүнсний материал	6,242,350.00	8,428,172.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,722,239,644.43	1,894,043,405.13
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,722,239,644.43	1,894,043,405.13
392	Биет хөрөнгө	1,641,133,644.43	1,800,128,605.13
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,752,944,780.34	1,851,500,780.34
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-329,509,680.84	-397,511,298.24
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	38,000,000.00	38,000,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-23,999,999.88	-30,999,999.84
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	265,947,341.23	269,466,209.54
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-138,224,264.22	-114,000,029.11
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	102,564,297.26	241,480,235.56
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-58,249,676.15	-63,767,150.81
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	37,784,284	37,784,284
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-10,438,289	-37,784,284
39217	Ном	4,314,851.69	5,959,857.69
393	Биет бус хөрөнгө	81,106,000.00	93,914,800.00
39301	Программ хангамж	650,000.00	13,458,800.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	00.00	00.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	80,456,000.00	80,456,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,967,376,557.34	2,252,468,385.58
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,967,376,557.34	2,252,468,385.58
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,967,376,557.34	2,252,468,385.58
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	598,344,455.77	598,344,455.77
51101	Өмч: - төрийн	598,344,455.77	598,344,455.77
512	Хуримтлагдсан үр дүн	664,264,740.94	949,356,569.18
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-1,303,111,816.4	664,264,740.94
51220	Тайлант үеийн үр дүн	1,967,376,557.34	285,091,828.24
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	704,767,360.63	704,767,360.63
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,967,376,557.34	2,252,468,385.58

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,589,503,583.20	2,253,188,494.26
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,008,936,483.20	266,805,994.26
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,008,936,483.20	266,805,994.26
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	13,268,100.00	11,551,700.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,126,000.00	3,551,700.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	9,142,100.00	8,000,000.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	1,805,088,973.49	240,868,006.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	190,579,409.71	14,386,288.26
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,580,567,100.00	1,986,382,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,440,901,700.00	1,907,564,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,440,901,700.00	1,907,564,200.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	139,665,400.00	78,818,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	139,665,400.00	78,818,300.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,622,127,025.86	1,968,096,666.02
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,622,127,025.86	1,968,096,666.02
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,530,308,263.86	1,878,624,369.52
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,087,882,204.56	1,314,204,121.19
210101	Үндсэн цалин	802,003,599.56	888,749,221.53
210102	Нэмэгдэл	216,563,378	357,944,414.37
210104	Урамшуулал	69,315,227	67,510,485.29
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	134,955,010.25	162,502,122.03
210201	Тэтгэврийн даатгал	92,072,922.56	110,527,454.74
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,832,170.58	13,531,636.36
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,697,525.59	10,821,107.44
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,124,883.91	2,511,794.84
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	21,227,507.61	25,110,128.65
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	65,535,127.00	83,127,650.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	19,814,900.00	26,050,000.00
210302	Түлш, халаалт	44,831,920.00	54,235,650.00
210303	Цэвэр, бохир ус	888,307.00	2,842,000.00
	Хангамж, бараа материалын зардал	2,745,500.00	
	Бараа материал акталан зардал	2,745,500.00	
2105	Нормативт зардал	79,440,419.00	96,852,011.00
210502	Хоол, хүнс	79,440,419.00	96,852,011.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	5,353,223.00	7,500,000.00
210604	Урсгал засвар	5,353,223.00	7,500,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,368,000.00	7,770,100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,126,000.00	3,551,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,242,000.00	4,218,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	148,028,780.05	206,668,365.30
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	27,650,550.99	39,765,320.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	12,427,700	14,519,270
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	107,950,529.06	152,383,775.30
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	91,818,762.00	89,472,296.50
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	88,707,732.00	89,472,296.50
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	75,878,332.00	76,783,796.50
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	12,829,400.00	12,688,500.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	3,111,030.00	
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,111,030.00	
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	1,967,376,557.34	285,091,828.24
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз		

**Архангай аймгийн Цэнхэр сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)		
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	<u>1,967,376,557.34</u>	<u>285,091,828.24</u>

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>1,593,835,200.00</u>	<u>1,997,934,200.00</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	13,268,100.00	11,551,700.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	13,268,100.00	11,551,700.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	13,268,100.00	11,551,700.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,126,000.00	3,551,700.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	9,142,100.00	8,000,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,580,567,100.00	1,986,382,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,440,901,700.00	1,907,564,200.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,440,901,700.00	1,907,564,200.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	139,665,400.00	78,818,300.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	139,665,400.00	78,818,300.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>1,546,970,514.81</u>	<u>1,814,343,162.72</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	<u>1,546,970,514.81</u>	<u>1,814,343,162.72</u>
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,456,268,174.81	1,721,989,349.22
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,087,882,204.56	1,314,204,121.19
210101	Үндсэн цалин	802,003,599.56	888,749,221.53
210102	Нэмэгдэл	216,563,378.00	357,944,414.37
210104	Урамшуулал	69,315,227.00	67,510,485.29
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	134,955,010.25	162,502,122.03
210201	Тэтгэврийн даатгал	92,072,922.56	110,527,454.74
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,832,170.58	13,531,636.36
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,697,525.59	10,821,107.44
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,124,883.91	2,511,794.84
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	21,227,507.61	25,110,128.65
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	60,152,000.00	79,318,300.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	22,458,000.00	26,050,000.00
210302	Түлш, халаалт	36,311,143.00	50,368,300.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,382,857.00	2,900,000.00
2105	Нормативт зардал	80,750,645.00	96,329,866.00
210502	Хоол, хүнс	80,750,645.00	96,329,866.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,559,400.00	7,500,000.00
210604	Урсгал засвар	2,559,400.00	7,500,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,994,800.00	8,130,100.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,126,000.00	3,551,700.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	9,868,800.00	4,578,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	75,974,115.00	54,004,840.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	61,266,265.00	39,364,240.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,707,850.00	14,640,600.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	90,702,340.00	92,353,813.50
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	87,591,310.00	92,353,813.50
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	74,761,910.00	79,665,313.50
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	12,829,400.00	12,688,500.00
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,111,030.00	
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>46,864,685.19</u>	<u>183,591,037.28</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	25,101,200	49,121,610

**Архангай аймгийн Цэнхэр сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	25,101,200	49,121,610
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	25,101,200	49,121,610
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	25,101,200	49,121,610
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(25,101,200)	(49,121,610)
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	21,763,485.19	134,469,427.28
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		21,763,485.19
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	21,763,485.19	156,232,912.47

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	598,344,455.77	704,767,360.63	664,264,740.94	1,967,376,557.34
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	598,344,455.77	704,767,360.63	664,264,740.94	1,967,376,557.34
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				
Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	285,091,828.24	285,091,828.24
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	598,344,455.77	704,767,360.63	949,356,569.18	2,252,468,385.58

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/ төгрөгөөр /

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,021,649,400.00	1,863,464,772.72	158,184,627.28
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,021,649,400.00	1,853,319,961.72	168,329,438.28
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,917,997,500.00	1,771,110,959.22	146,886,540.78
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,436,380,300.00	1,314,204,121.19	122,176,178.81
210101	Үндсэн цалин	985,493,200.00	888,749,221.53	96,743,978.47
210102	Нэмэгдэл	384,632,300.00	357,944,414.37	26,687,885.63
210104	Урамшуулал	66,254,800.00	67,510,485.29	-1,255,685.29
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	179,547,800.00	162,502,122.03	17,045,677.97
210201	Тэтгэврийн даатгал	122,092,600.00	110,527,454.74	11,565,145.26
210202	Тэтгэмжийн даатгал	14,363,900.00	13,531,636.36	832,263.64
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	11,491,000.00	10,821,107.44	669,892.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,872,800.00	2,511,794.84	361,005.16
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	28,727,500.00	25,110,128.65	3,617,371.35
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	79,318,300.00	79,318,300.00	0.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	26,050,000.00	26,050,000.00	0.00
210302	Түлш, халаалт	50,368,300.00	50,368,300.00	0.00
210303	Цэвэр, бохир ус	2,900,000.00	2,900,000.00	0.00
2105	Нормативт зардал	101,893,400.00	96,329,866.00	5,563,534.00
210502	Хоол, хүнс	101,893,400.00	96,329,866.00	5,563,534.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,500,000.00	7,500,000.00	0.00
210604	Урсгал засвар	7,500,000.00	7,500,000.00	0.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,312,100.00	13,312,100.00	0.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,551,700.00	3,551,700.00	0.00

Архангай аймгийн Цэнхэр сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	9,760,400.00	9,760,400.00	0.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	100,045,600.00	97,944,450.00	2,101,150.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	85,405,000.00	83,303,850.00	2,101,150.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,640,600.00	14,640,600.00	0.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	103,651,900.00	92,353,813.50	11,298,086.50
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	103,651,900.00	92,353,813.50	11,298,086.50
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	90,963,400.00	79,665,313.50	11,298,086.50
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	12,688,500.00	12,688,500.00	0.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,021,649,400.00	1,997,934,200.00	23,715,200.00
131	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,907,564,200.00	1,907,564,200.00	0.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,907,564,200.00	1,907,564,200.00	0.00
132	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	78,818,300.00	78,818,300.00	0.00
132001	Орон нутгийн төсвөөс	78,818,300.00	78,818,300.00	0.00
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	35,266,900.00	11,551,700.00	23,715,200.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,551,700.00	3,551,700.00	0.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	9,951,600.00	8,000,000.00	1,951,600.00
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	21,763,600.00		21,763,600.00
122002	Хандив тусламж /гадаад/			0.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		21,763,485.19	-21,763,485.19
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		156,232,912.47	-156,232,912.47
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	0.00
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	0.00
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	78	78	0.00
620001	Удирдах ажилтан	4	4	0.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	43	43	0.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	31	31	0.00
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	687	687	0.00
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	687	687	0.00
630001	Төрийн өмчит ЕБС	687	687	0.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	78	78	0.00
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	47	47	0.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	31	31	0.00

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар залруулагдаагүй 2 зөрчилтэй асуудлаас материаллаг алдааны зөрчил нь 736.8 мянган төгрөг бөгөөд тогтоосон материаллаг байдлын дүн 14,151.6 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул **Өөрчлөлтгүй** дүгнэлт өглөө.

3.1 Акт

Багш ажилтнуудын урлагийн хувцас бусдаас түрээсэлж ашигласны төлбөр 290.0 мянган төгрөгийг төсвийн хөрөнгөөр барагдуулсан байна.

Энэ нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1 дэх “Хэмнэлтийн горим хэрэгжүүлэхэд дараах зарчмыг баримтална” 4.1.3 үр ашигтай байх, 12 дугаар зүйлийн 12.1 “Энэ хуулийн 3.1-д заасан этгээдэд дараах зориулалтаар зардал санхүүжүүлэх, зарцуулахыг хориглоно”, 12.1.4 “Хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад”, Төсвийн тухай хуулийн 6.4.1-д “Төсвийн үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Хувцас түрээсэлж ашигласны төлбөр болох 290.0 мянган төгрөгийг барагдуулахаар акт тогтоов.

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

3.2.1 Урсгал зардалтай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Төсөвт зохицуулалт хийхгүйгээр түлш халаалтын зардлаас ажилтнуудад 446.8 мянган төгрөгөөр нормын сүү худалдан авахад зарцуулсан.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах: Сангийн сайдын 2021 оны 10 дугаар сарын 29-ий өдрийн 190 дүгээр тушаалаар баталсан "Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар"-ийн "Түлш халаалтын зардлын ангилалд бүтээгдэхүүн үйлчилгээ нийлүүлэгч байгууллагатай байгуулсан гэрээний дагуу төлөх дулааны эрчим хүч болон хэрэглээний халуун ус, түүнчлэн ердийн болон нам даралтад, түүнчлэн бусад технологиор ажилладаг халаалтын зууханд хэрэглэх аргал, нүүрс мод зэрэг хатуу болон шингэн түлш худалдан авах зардал энд хамаарна" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж хүргүүлэв.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д “Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ” гэсэн заалтын дагуу зөвлөмжийн мөрөөр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг 2024 оны 03 дугаар сарын 22-ны дотор ирүүлнэ үү.

Зөвлөмжийн биелэлтийг тооцож, нотлох баримтыг хангуулан 2024 оны 06 дугаар сарын 20-ны дотор Архангай аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Үр ашиггүй зарцуулсан	1	290.0	1	290.0								
Төсөвт зохицуулалт хийгээгүй зориулалт бус зарцуулсан	1	446.8					1	446.8				
Дүн	2	736.8	1	290.0			1	446.8				

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал /мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Мэдээллийг хугацаа хоцроосон	1	0					1	0
Дүн	1	0					1	0